

HỘI LUẬT GIA VIỆT NAM 65 NĂM XÂY DỰNG VÀ PHÁT TRIỂN (04/04/1955 – 04/04/2020)

*Trích lịch sử xây dựng hoạt động,
trưởng thành qua các thời kỳ cách mạng của Hội Luật gia Việt Nam*

BỐI CẢNH THÀNH LẬP HỘI LUẬT GIA VIỆT NAM

Nhìn lại chặng đường 65 năm xây dựng và phát triển của Hội Luật gia Việt Nam, các cấp Hội và hội viên Hội Luật gia Việt Nam hôm nay tự hào về lịch sử hình thành, xây dựng, phát triển của Hội, tự hào về truyền thống tốt đẹp của Hội với những mốc son lịch sử, những thành tích và đóng góp xứng đáng của các thể hệ luật gia cho sự nghiệp xây dựng và phát triển đất nước, tự hào về sự ghi nhận và niềm tin của Đảng, nhà nước, xã hội đã dành cho hội và phấn đấu để giữ trọn niềm tự hào đó cho các thế hệ luật gia mai sau, tiếp tục tô thắm truyền thống của Hội Luật gia Việt Nam.

Thời kỳ đầu xuất hiện lòng yêu nước, lòng tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam của giới luật gia, được sự động viên khuyến khích của Đảng và nhà nước, ngày 29/3/1955 khoảng 40 luật gia ở các ngành khác nhau tham gia Hội nghị thành lập Hội Luật gia Việt Nam. Hội nghị đã thông qua điều lệ Hội và bầu luật sư Phan Anh làm Chủ tịch Hội. Ngay sau đó, ngày 4/4/1955, Chính phủ đã công nhận việc thành lập Hội và Điều lệ của Hội bằng Nghị định số 130/NĐ-NV. Như vậy, ngày 04/04/1955 đã đi vào lịch sử vẻ vang của Hội, là ngày thành lập và ngày truyền thống của Hội Luật gia Việt Nam.

QUÁ TRÌNH XÂY DỰNG VÀ PHÁT TRIỂN

Từ ngày thành lập đến nay, Hội Luật gia Việt Nam đã trải qua và rèn luyện trưởng thành qua 4 giai đoạn lịch sử và trải qua 13 kỳ đại hội đại biểu toàn quốc.

Giai đoạn từ năm 1955 đến năm 1980: Đây là giai đoạn hình thành tổ chức, xây dựng điều lệ Hội, khẳng định tính chất, vị trí, vai trò, chức năng, nhiệm vụ của hội, từng bước xây dựng tổ chức, phát triển hội viên, mở rộng các hoạt động của Hội, tham gia tích cực vào cuộc đấu tranh pháp lý bảo vệ độc lập, chủ quyền, thống nhất và toàn vẹn lãnh thổ của Việt Nam.

Về xây dựng, tổ chức và phát triển hội viên

Các hoạt động của Hội trong những năm đầu thành lập chủ yếu là hoạt động đấu tranh trên vũ đài chính trị, pháp lý quốc tế. Do vậy, các hoạt động chỉ tập trung ở Trung ương Hội do bộ máy của Trung ương Hội đảm nhận, chưa mở rộng ra các ngành, các địa phương.

Tại Đại hội I, luật sư Phan Anh được bầu làm Chủ tịch Hội. Điều lệ Hội được Đại hội thông qua và sau đó được Chủ tịch Hồ Chí Minh thay mặt Nhà nước phê duyệt. Thông qua đó đã thiết lập được cơ sở cho công tác tổ chức và hoạt động Hội.

Tại các kỳ Đại hội II, III, IV, luật sư Phan Anh tiếp tục được tín nhiệm bầu giữ chức với trọng trách của Chủ tịch Hội. Tại Đại hội II (1957), Điều lệ Hội được

bổ sung quy định “Tùy điều kiện và yêu cầu, có thể thành lập chi nhánh Hội ở địa phương”. Trên cơ sở này, Hội bước đầu triển khai mở rộng tổ chức tại các địa phương.

Tại Đại Hội V (1974), Điều lệ Hội được bổ sung quy định “Tùy theo yêu cầu và điều kiện có thể thành lập chi hội hoặc tổ Hội viên ở địa phương và ở các ngành”. Để tạo điều kiện cho công tác mở rộng tổ chức Hội tại các địa phương, các ngành, đồng thời xác định rõ mô hình tổ chức của Hội “Tổ chức Hội gồm có Đại hội, BCH Hội, Ban Thường vụ, Ban thư ký, các Ban chuyên trách, các Chi hội và Hội viên”. Đại hội V và Đại hội VI sau đó, luật sư Phan Anh tiếp tục được tin nhiệm bầu giữ chức với cương vị của Chủ tịch Hội.

Đội ngũ Hội viên thời gian cuối năm 1955 từ 40 hội viên lên 270 hội viên, năm 1962 (năm tổ chức Đại hội IV) số hội viên lên tới 400 người công tác tại 95 cơ quan, tổ chức ở trung ương và địa phương miền Bắc. Đại hội V năm 1974 thu hút gần 300 đại biểu hội viên tham dự, đánh dấu một bước ngoặt quan trọng về phát triển tổ chức và kết nạp hội viên.

Về những thành tựu cơ bản

Bối cảnh đất nước giai đoạn 1955-1980 diễn ra nhiều sự kiện quan trọng đã tác động mạnh mẽ đến hoạt động của Hội Luật gia Việt Nam. Cùng với nhân dân cả nước, Hội đã tham gia cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước và góp phần giải phóng hoàn toàn miền Nam, thống nhất đất nước. Ngay từ những ngày đầu thành lập, Hội đã tham gia và góp phần tích cực trong cuộc đấu tranh pháp lý đòi thi hành hiệp định Giơnevơ. Đây là một nhiệm vụ quan trọng mà Đảng và nhà nước giao cho Hội. Nhiều hội viên đã tham gia viết sách, viết báo để giải thích và phổ biến rộng rãi hiệp định, vạch trần những thủ đoạn xảo quyệt của đế Quốc Mỹ trên diễn đàn pháp lý trong nước và Quốc tế nhằm phá hoại việc thực thi hiệp định.

Ngoài việc tham gia tích cực cuộc đấu tranh pháp lý gắn với cuộc đấu tranh của dân tộc, Hội luật gia Việt Nam còn góp phần phát triển pháp luật quốc tế hiện đại. Hội đã góp phần hoàn chỉnh khái niệm các quyền dân tộc cơ bản với 4 nội dung “Độc lập, chủ quyền, thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ”. Hoàn chỉnh khái niệm chủ thể pháp luật quốc tế. Trong công tác đối ngoại, Hội đã đạt được nhiều kết quả tốt đẹp, trở thành thành viên của Hội Luật gia dân chủ quốc tế. Hoạt động của Hội luôn được bạn bè quốc tế đánh giá cao và đã góp phần đáng kể vào thắng lợi chung của dân tộc.

Giai đoạn từ năm 1980 đến năm 2004: Đây là giai đoạn củng cố và phát triển tổ chức Hội, xây dựng Hội luật gia Việt Nam thực sự là một tổ chức nghề nghiệp mang tính chính trị, xã hội sâu sắc của những người hoạt động trong lĩnh vực pháp luật, mở rộng và nâng cao chất lượng hoạt động của hội, tham gia tích cực vào quá trình đổi mới tư duy pháp lý, xây dựng nhà nước pháp quyền XHCN Việt Nam, xây dựng kinh tế thị trường và hội nhập quốc tế.

Về xây dựng tổ chức và phát triển hội viên

Giai đoạn 1980 -1993, trên cơ sở Điều lệ Hội được sửa đổi bổ sung tại Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ VI (1980) tổ chức Hội trong giai đoạn này bao gồm:

Trung ương Hội luật gia Việt Nam; Tỉnh Hội, Thành Hội Luật gia Việt Nam; Hội Luật gia cấp huyện và các cơ quan trung ương, Tổ Hội viên.

Giai đoạn 1993 -2004, trên cơ sở Điều lệ Hội được sửa đổi, bổ sung tại đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ VIII (1993), Hội hoàn thiện hệ thống tổ chức theo hướng phát triển mạnh mẽ, tổ chức ra cả nước theo mô hình 4 cấp: Trung ương Hội; Tỉnh Hội, thành Hội; Huyện hội, quận hội, các cấp hội tương đương; Tổ chức Hội cơ sở (gồm Chi Hội cơ quan, tổ chức trực thuộc trung ương Hội, trực thuộc tỉnh Hội và chi hội phường xã, thị trấn, (gọi tắt là chi hội). Điều lệ sửa đổi năm 1993 cũng hoàn thiện một bước các cơ quan lãnh đạo của trung ương Hội gồm: Đại hội đại biểu toàn quốc (cơ quan lãnh đạo cao nhất của Hội); Ban chấp hành trung ương Hội; Ban thường vụ Trung ương Hội. Tại Đại hội VIII (1993) luật gia Phùng Văn Tửu, Nguyên thứ trưởng Bộ tư pháp được bầu giữ chức Chủ tịch Hội Luật gia Việt Nam. Đến Đại hội IX (1998) luật gia Phạm Hưng, nguyên Chánh án TANDTC được bầu làm Chủ tịch Hội.

Trong nhiệm kỳ IX (1998-2004), đội ngũ hội viên tiếp tục được phát triển, đến cuối nhiệm kỳ, tổng số hội viên là 28.400 hội viên, trong đó có 80% hội viên có trình độ đại học và trên đại học. Đến đầu năm 2004, tổ chức Hội đã mở rộng ra cả nước ở 3 cấp Hội. Trong nhiệm kỳ này, đã thành lập thêm được 10 Hội Luật gia cấp tỉnh, đưa tổ chức hội ở địa phương từ 48 lên 58 tỉnh, thành Hội. Ở trung ương Hội đã thành lập được 44 Chi hội trực thuộc tại các cơ quan, tổ chức ở trung ương.

Về những thành tựu cơ bản

Trong giai đoạn này, sự lãnh đạo của Đảng đối với Hội luật gia Việt Nam được tăng cường, nhiều văn bản quan trọng của Đảng, Chính phủ về tổ chức và hoạt động của Hội đã được ban hành, tạo thuận lợi cho hoạt động của Hội như: Chỉ thị 34-CT/TW ngày 14/4/1988 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với Hội Luật gia Việt Nam; Chỉ thị số 19-CT/TW ngày 19/4/1993 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về việc lãnh đạo công tác Hội luật gia Việt Nam; Chỉ thị số 56-CT/TW ngày 18/8/2000 của Bộ Chính trị về tăng cường sự lãnh đạo của đảng đối với công tác của Hội Luật gia Việt Nam; Chỉ thị số 06/2001/CT-TTg ngày 09/04/2001 của Thủ tướng Chính phủ về việc thực hiện các giải pháp nhằm đẩy mạnh và nâng cao hiệu quả hoạt động của Hội Luật gia Việt Nam.

Bám sát các quan điểm, đường lối lãnh đạo của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, các kỳ Đại hội của Hội đã vạch ra phương hướng hoạt động cho từng giai đoạn phù hợp với tôn chỉ, mục đích của Hội theo hướng tích cực mở rộng địa bàn hoạt động, phát triển các hoạt động trong nước mở rộng hoạt động đối ngoại. Nhiệm vụ của Hội là nâng cao ý thức và kiên thức pháp luật của cán bộ và nhân dân, góp phần bảo đảm quyền làm chủ của nhân dân, tăng cường pháp chế XHCN, xây dựng nền pháp lý XHCN Việt Nam và thực hiện các nhiệm vụ chính trị, pháp lý nhà nước, đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp cách mạng của dân tộc là xây dựng đất nước Việt Nam hòa bình, độc lập, tiến bộ xã hội và CNXH. Ngoài ra, Hội có nhiệm vụ huy động giới Luật gia kịp thời tham gia nhiệm vụ chuẩn bị các dự án

pháp luật, đáp ứng yêu cầu của công cuộc đổi mới, tuyên truyền phổ biến giáo dục pháp luật, tham gia xây dựng đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước.

Hội cũng đã chú trọng đến công tác tư vấn pháp luật. Bên cạnh hình thức tư vấn pháp luật phổ thông từ cuối những năm 90 của thế kỷ XX, Trung ương Hội và một số tỉnh, Thành Hội đã thành lập một số trung tâm, văn phòng tư vấn pháp luật có thu phí với định hướng nguồn thu chỉ để cân đối các khoản chi, không nhằm mục đích kinh doanh. Cùng với việc tuyên truyền, phổ biến pháp luật và tư vấn pháp luật, Hội cũng thực hiện công tác trợ giúp pháp lý cho người nghèo và các đối tượng chính sách, hòa giải ở cơ sở. Hội còn tham gia công tác xây dựng bộ máy nhà nước như: Tham gia tuyển chọn thẩm phán và kiểm sát viên các cấp, các cấp Hội đã thực hiện nghiêm túc nhiệm vụ thành viên của Hội đồng tuyển chọn thẩm phán, kiểm sát viên, góp phần xây dựng đội ngũ cán bộ các ngành Tòa án, Kiểm sát trong cả nước, các cấp Hội đã thực hiện đúng và đầy đủ kế hoạch của Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các cấp về việc tham gia tổ chức bầu cử đại biểu Quốc hội, đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp và đã có nhiều đóng góp vào thành công của các cuộc bầu cử.

Thực hiện đường lối đối ngoại mở rộng và chính sách đối ngoại nhân dân của Đảng và Nhà nước, hoạt động Quốc tế của Hội được mở rộng về địa bàn, phong phú, đa dạng về nội dung, với sự tham gia của nhiều cấp Hội, hội tăng cường quan hệ hữu nghị, hợp tác với Hội luật gia dân chủ Quốc tế (IADL). Nhờ đó nhiều tổ chức luật gia Quốc tế đã nhiệt tình ủng hộ nhân dân và Luật gia Việt Nam trong công cuộc đấu tranh trên mặt trận pháp lý bảo vệ chủ quyền quốc gia và toàn vẹn lãnh thổ của Tổ quốc. Ngoài ra, Hội tiếp tục mở rộng, tăng cường hợp tác với nhiều tổ chức luật gia có uy tín trong khu vực và trên thế giới như: Trung tâm Luật khu vực Mêkông do 4 nước Việt Nam, Lào, Campuchia, Thái Lan thành lập năm 1995. Trung ương Hội đã đăng cai tổ chức một số cuộc hội thảo về các chủ đề pháp luật kinh doanh, pháp luật thương mại Quốc tế như: “Pháp luật về mua bán và vận chuyển hàng hóa Quốc tế”, “Quyền sở hữu trí tuệ”, “Luật thương mại và đầu tư”, Hội cũng thiết lập quan hệ với hiệp hội luật gia Đông Nam Á (ASEAN LAW Association – ALA); Hội luật gia Châu Á (LAW ASIA – LA); Hiệp hội luật sư Châu Á (ASIA BAR Association). Hội luật gia Henri Capitant; Hiệp hội Luật gia dân chủ Châu Âu, Hiệp hội luật sư Thái Bình Dương; Hiệp hội luật sư Quốc tế. Hội có quan hệ chặt chẽ với nhiều tổ chức luật gia các nước như Hội luật gia Nhật Bản, Hội Luật gia Ấn độ, Hội luật gia Singapore, Hội luật gia dân chủ Pháp, Hội luật gia dân chủ của Liên Xô (trước đây), Hiệp hội Luật sư Hoa Kỳ (ABA). Hội đã hợp tác với Hội luật sư Canada (CBA) tổ chức nhiều hội thảo về các chủ đề pháp luật và tạo điều kiện cho nhiều hội viên tham gia, trao đổi kinh nghiệm với đồng nghiệp tại Canada. Hội đã duy trì quan hệ hữu nghị với Hội Luật gia Cuba, Hội Luật gia cộng hòa dân chủ nhân dân Triều Tiên. Năm 2001, Hội chủ động nối lại quan hệ với Hội Luật học Trung Quốc (China Law Society) sau nhiều năm quan hệ giữa hai bên bị gián đoạn; kể từ đó, hai bên thường xuyên trao đổi phái đoàn đi thăm và làm việc tại Việt Nam và Trung Quốc.

Giai đoạn từ năm 2004 đến năm 2014: Giai đoạn đổi mới tổ chức và phương thức hoạt động, xây dựng Hội luật gia Việt Nam trở thành tổ chức chính

trị, xã hội, nghề nghiệp, tham gia tích cực vào các quá trình thực hiện chiến lược công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, xây dựng nhà nước pháp quyền XHCN Việt Nam của dân, do dân vì nhân dân. Xây dựng kinh tế thị trường định hướng XHCN và hội nhập quốc tế.

Về xây dựng tổ chức và phát triển hội viên

Đại hội X năm 2004 được tổ chức nhân dịp chào mừng kỷ niệm 50 năm ngày thành lập Hội, trong niềm vinh dự đón nhận Huân chương Hồ Chí Minh. Đại hội đã tiến hành sửa đổi một số điều của Điều lệ Hội tạo điều kiện cho công tác hội phát triển, kiện toàn các tổ chức Hội. Theo đó, mô hình tổ chức của Hội Luật gia Việt Nam tiếp tục được củng cố và mở rộng, bao gồm: Trung ương Hội; Tỉnh hội, Thành hội trực thuộc Trung ương Hội (gọi chung là Hội Luật gia cấp tỉnh); Quận hội, Huyện Hội, Thành Hội, Thị Hội (gọi chung là Hội Luật gia cấp huyện) trực thuộc Hội Luật gia cấp tỉnh; Chi hội luật gia cơ sở.

Từ sau Đại hội X, tại nhiều địa phương, tổ chức Chi hội đã phát triển đến các quận, huyện, thị xã, phường, xã, thị trấn và một số cơ quan, tổ chức cấp tỉnh, cấp huyện. Đầu năm 2005 Hội đã thiết lập được 62 Hội Luật gia tỉnh, 44 chi hội Luật gia trực thuộc Trung ương Hội.

Về số lượng hội viên, đầu năm 2005 là 30.500 hội viên. Đến Đại hội XI (2009) số lượng hội viên là 44.000 người, trong đó 80% có trình độ Đại học và trên Đại học, phần lớn hội viên là Đảng viên Đảng cộng sản Việt Nam. Đây chính là tiềm lực trí tuệ dồi dào của Hội Luật gia Việt Nam. Tại Đại hội XI, với sự tin nhiệm cao của hội viên và các cấp Hội, Luật gia Phạm Quốc Anh tiếp tục được bầu làm Chủ tịch Hội nhiệm kỳ 2009 – 2014. Hệ thống tổ chức của Hội tiếp tục được củng cố và phát triển, tổ chức Hội đã có ở 63/63 tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương.

Về những thành tựu cơ bản

Giai đoạn 2004 – 2014 là giai đoạn Hội có nhiều đổi mới, về công tác đối nội, trong điều kiện xây dựng và hoàn thiện nhà nước pháp quyền XHCN, thực hiện cải cách tư pháp, cải cách hành chính và thực hiện chủ trương xã hội hóa một số mặt công tác của Nhà nước, nhiệm vụ của các cấp Hội đã được mở rộng và nặng nề hơn, song hoạt động của các cấp Hội trong cả nước đã có nhiều khởi sắc về chất lượng.

Hội Luật gia Việt Nam đã tham gia tích cực vào thực hiện chủ trương của Đảng và Nhà nước trong việc xây dựng đồng bộ thể chế kinh tế thị trường định hướng XHCN, tạo môi trường đầu tư, kinh doanh bình đẳng, minh bạch, ổn định, thông thoáng và có tính cạnh tranh cao, để tạo thế chủ động trong hội nhập kinh tế Quốc tế, bảo đảm thực hiện đầy đủ các cam kết và lộ trình Hội nhập kinh tế Quốc tế. Hội đã thành lập thêm các Trung tâm tư vấn pháp luật như Trung tâm tư vấn pháp luật Việt – Trung – Asean; Trung tâm tư vấn pháp luật Việt – Mỹ; Văn phòng tư vấn, hỗ trợ pháp luật cho doanh nghiệp, trung tâm tư vấn pháp luật tái hòa nhập cộng đồng, Viện khoa học pháp lý và kinh doanh Quốc tế, Viện pháp luật và kinh tế ASEAN, viện pháp luật kinh doanh và đầu tư Châu Âu.

Công tác tư vấn pháp luật đã có những bước phát triển mới, đã hợp tác tư vấn pháp luật cho các tập đoàn kinh tế lớn của Việt Nam như: Tập đoàn dầu khí Việt Nam, Tập đoàn Công nghiệp Tàu thủy Việt Nam VINASHIN, Tổng Công ty VINACONEX, Ngân hàng Công thương Việt Nam, Tổng công ty Hàng không Việt Nam Airlines. Ngoài ra, các Trung tâm của Hội hàng năm tư vấn cho hàng nghìn khách hàng trong các lĩnh vực dân sự, hình sự, thương mại, đầu tư....

Hoạt động trợ giúp pháp lý đã mở rộng đến người dân sống ở nông thôn lạc hậu, vùng núi, vùng sâu, vùng xa, đặc biệt là tới cả các trại giam để cung cấp kiến thức pháp luật cho các phạm nhân. Các cấp Hội đã tham gia tích cực vào hoạt động lập pháp và lập quy của cơ quan nhà nước từ Trung ương đến địa phương. Đặc biệt, trong giai đoạn này, Hội Luật gia Việt Nam được Quốc hội giao chủ trì xây dựng dự án Luật Trọng tài thương mại và Luật Trưng cầu ý dân, trong đó Luật Trọng tài thương mại đã được Quốc hội khóa XII thông qua kỳ họp thứ 7, tháng 6 năm 2010.

Hội cũng đã tham gia góp ý kiến cho hàng trăm dự thảo luật, Pháp lệnh, Nghị định quan trọng do các cơ quan khác soạn thảo, đặc biệt là đã tổ chức tốt việc lấy ý kiến góp ý dự thảo sửa đổi Hiến pháp năm 1992. Trong giai đoạn 2004 – 2014, Trung ương Hội và các Viện nghiên cứu trực thuộc Trung ương Hội đã tổ chức thực hiện thành công 5 đề tài nghiên cứu khoa học do Bộ Khoa học và công nghệ giao. Hội cũng chú trọng phát triển công tác thông tin, báo chí, nâng cao chất lượng nội dung của Báo Đồi sống và Pháp luật, Tạp chí pháp lý, Tạp chí pháp luật và phát triển (song ngữ), đặc biệt đã xây dựng thành công trang thông tin điện tử của Hội.

Về công tác đối ngoại, nắm vững quan điểm đường lối và chính sách của Đảng và Nhà nước trong hoạt động đối ngoại với định hướng quan trọng là “Chủ động và tích cực hội nhập quốc tế trên cơ sở giữ vững đường lối đối ngoại độc lập tự chủ, vì lợi ích quốc gia, dân tộc, vì hòa bình, hợp tác và phát triển, chính sách đối ngoại rộng mở, đa phương hóa, đa dạng hóa quan hệ quốc tế...”, Hội Luật gia Việt Nam đã tích cực, chủ động mở rộng quan hệ hợp tác pháp luật với các nước. Hội tiếp tục thiết lập quan hệ hợp tác với Hội Luật gia, Luật sư một số quốc gia khác như Đoàn Luật sư Seoul – Hàn Quốc, Hiệp hội luật sư toàn Ấn Độ, Hội Luật gia Belarus.... Đặc biệt, trong giai đoạn này, Trung ương Hội đã tranh thủ sự ủng hộ, giúp đỡ Quốc tế để tăng cường nguồn lực cho việc thực hiện các hoạt động của Hội như: Các dự án hợp tác với chương trình phát triển Liên hiệp Quốc (UNDP), Quỹ Nhi đồng của Liên hiệp quốc (UNICEF), Actiona Aid, Viện KAS (CHLB Đức), Quỹ Rosa Luxemburg (CHLB Đức); Hiệp hội luật sư Canada (CBA), Hiệp hội luật sư Hoa Kỳ (ABA); Trung tâm nhân quyền Nauy; tổ chức X-CON của Thụy Điển... Đặc biệt, từ năm 2009 đến nay, Hội đã liên tục phối hợp với Học viện quan hệ ngoại giao, Bộ Ngoại giao, trường Đại học Luật thành phố Hồ Chí Minh tổ chức nhiều cuộc Hội thảo quốc tế về Biển Đông, gây tiếng vang lớn ở trong nước và quốc tế, giúp bạn bè quốc tế hiểu rõ hơn về các vấn đề pháp lý trên Biển Đông và có tiếng nói ủng hộ cho quan điểm của Việt Nam về vấn đề này.

Năm 2009, Hội Luật gia Việt Nam với sự giúp đỡ của Hội Luật gia dân chủ Quốc tế (IADL) đã tham gia giúp các nạn nhân chất độc da cam/dioxin khởi kiện các Công ty hóa chất Hoa Kỳ để đòi bồi thường cho các nạn nhân. Hội cung cấp các văn bản pháp lý và tổ chức tọa đàm để kêu gọi sự giúp đỡ đối với các nạn nhân chất độc da cam. Năm 2013, Hội Luật gia Việt Nam đã đưa vấn đề tranh chấp Biển Đông ra các cuộc họp IADL để tranh thủ sự ủng hộ của giới Luật gia Quốc tế đối với Việt Nam. Ngày 11 tháng 11 năm 2013, IADL đã ra tuyên bố kêu gọi các bên không tiến hành các hành động làm gia tăng căng thẳng tại khu vực Biển Đông; giải quyết vấn đề Biển Đông bằng biện pháp hòa bình phù hợp với luật pháp Quốc tế. Ngày 09/5/2014 và ngày 25/6/2014 Hội Luật gia ra tuyên bố cực lực phản đối Trung Quốc hạ đặt giàn khoan Hải Dương 981 trái phép trong vùng biển Việt Nam và có các hành động leo thang đâm chìm tàu cá của Việt Nam, đồng thời thông báo sự việc cho toàn thể các thành viên của IADL và đề nghị IADL ra tuyên bố ủng hộ Việt Nam bảo vệ quyền chủ quyền trong thềm lục địa của mình. Ngày 11/6/2014, IADL đã công bố bản tuyên bố về vấn đề này và Chủ tịch IADL gửi thư đến Chính phủ và các cơ quan liên quan của Trung Quốc yêu cầu tôn trọng luật pháp Quốc tế, không làm phức tạp tình hình và leo thang căng thẳng ở Biển Đông.

Với những thành tựu nói trên, giai đoạn 2004 – 2014 đã ghi dấu ấn quan trọng trong lịch sử xây dựng và phát triển của Hội. Những kết quả tốt đẹp đó mở ra những cơ hội mới để Hội tiếp tục phát triển cùng với sự phát triển của đất nước và sự tiến bộ của xã hội.

Giai đoạn từ năm 2014 đến nay: Giai đoạn đẩy mạnh đổi mới toàn diện, phát huy tinh thần chủ động, sáng tạo, hướng về cơ sở, xây dựng và phát triển tổ chức Hội Luật gia Việt Nam ngày càng vững mạnh, xây dựng đội ngũ luật gia Việt Nam giỏi về chuyên môn nghiệp vụ, vững vàng về chính trị tư tưởng, tận tụy với nghề, vì dân, vì công lý, nâng cao chất lượng và hiệu quả hoạt động của Hội luật gia Việt Nam trong giai đoạn mới. Góp phần xứng đáng vào sự nghiệp phát huy dân chủ, xây dựng nhà nước pháp quyền **XHCN**, bảo vệ quyền con người, quyền và lợi ích hợp pháp của công dân, phát triển kinh tế thị trường và hội nhập quốc tế

Về xây dựng tổ chức và phát triển hội viên

Đại hội XII Hội Luật gia Việt Nam diễn ra trong 2 ngày 19 và 20/9/2014 tại Trung tâm hội nghị quốc tế, Hà Nội. Trong không khí phấn khởi thi đua lập thành tích chào mừng kỷ niệm 60 năm ngày thành lập Hội Luật gia Việt Nam (4/4/1955 – 4/4/2015) của tất cả các cấp Hội và hội viên trong cả nước. Đại hội đã bầu BCH Trung ương Hội nhiệm kỳ 2014 – 2019 gồm 11 ủy viên, trong đó đồng chí Nguyễn Văn Quyền – Đại biểu Quốc hội khóa XIV, Nguyên Phó Chánh Văn phòng Trung ương Đảng, Phó Chủ tịch Hội (khóa XI) được bầu làm Chủ tịch Hội.

Đại hội XIII Hội Luật gia Việt Nam diễn ra trong hai ngày 12 và 13 tháng 9 năm 2019 tại Bảo tàng Hà Nội. Đại hội đã bầu BCH Trung ương Hội nhiệm kỳ 2019 – 2024 gồm 114 ủy viên, đồng chí Nguyễn Văn Quyền tái cử Chủ tịch Hội. Hệ thống tổ chức Hội gồm: 63 Hội Luật gia các tỉnh, thành phố, trực thuộc Trung ương và 52 Chi hội luật gia trực thuộc Trung ương Hội, 483 Hội Luật gia các huyện, quận, thị xã, thành phố thuộc tỉnh, trong đó có 22 Hội được thành lập mới

trong nhiệm kỳ; 671 Chi Hội Luật gia ở các cơ quan thuộc tỉnh, thành phố; trong đó có 91 Chi Hội Luật gia được thành lập mới trong nhiệm kỳ; hơn 2.500 Chi Hội Luật gia xã, phường, thị trấn, trong đó có 561 Chi Hội Luật gia thành lập mới trong nhiệm kỳ.

Tổng số hội viên Hội Luật gia Việt Nam hiện nay là 65.000 người, trong đó số hội viên được kết nạp mới trong giai đoạn này là hơn 19.000 người; số hội viên đã được cấp đổi thẻ mới là 64.093 người, cùng với việc tăng cường về số lượng, các cấp Hội cũng quan tâm đến bồi dưỡng kiến thức và kỹ năng nghề nghiệp để nâng cao chất lượng hội viên nhằm đáp ứng nhu cầu phát triển của Hội.

Về những thành tựu cơ bản

Trong giai đoạn 2014 đến nay, trên cơ sở bám sát các quan điểm lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng và Chính phủ được thể hiện trong Chỉ thị số 56-CT/TW ngày 18/8/2000 của Bộ Chính trị, Kết luận số 19-KL/TW ngày 23/5/2012 của Ban Bí thư, Thông báo kết luận số 50-TB/TW ngày 17/7/2018 của Ban Bí thư; Chỉ thị số 08/CT-TTg ngày 24/5/2013, Chỉ thị số 21/CT-TTg ngày 30/8/2019 của Thủ tướng Chính phủ, ý kiến chỉ đạo của đồng chí Trương Tấn Sang, Ủy viên Bộ Chính trị, Chủ tịch nước Cộng hòa Xã hội chủ nghĩa Việt Nam trong buổi đến thăm và làm việc với Đảng đoàn, Ban Thường vụ Hội Luật gia Việt Nam ngày 14/8/2015 và đồng chí Trần Đại Quang, Ủy viên Bộ Chính trị, Chủ tịch nước Cộng hòa XHCN Việt Nam trong buổi đến thăm và làm việc với Đảng đoàn, Ban Thường vụ Hội Luật gia Việt Nam ngày 19/01/2018, các cấp hội và hội viên đã đoàn kết phấn đấu thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc Hội Luật gia Việt Nam lần thứ XII đã đề ra.

Công tác tham gia xây dựng chính sách, pháp luật:

Từ sau đại hội XII đến nay, công tác tham gia xây dựng chính sách, pháp luật của Trung ương Hội và các cấp Hội địa phương được triển khai thường xuyên, sâu rộng, có chất lượng, hiệu quả. Hội vinh dự được Quốc hội khóa XIII giao nhiệm vụ chủ trì xây dựng Luật Trưng cầu ý dân. Ngày 25/11/2015, tại kỳ họp thứ 10, Quốc hội khóa XIII đã biểu quyết thông qua Luật Trưng cầu ý dân với tỷ lệ nhất trí cao (với 426/435 phiếu tán thành, đạt tỷ lệ 86,23% tổng số Đại biểu Quốc hội). Đại diện Trung ương Hội Luật gia Việt Nam đã tham gia vào ban soạn thảo, tổ biên tập 29 dự án luật, pháp lệnh, nghị định và văn bản QPPL khác. Hội đã tổ chức được 99 cuộc hội thảo, tọa đàm khoa học góp ý kiến vào các chương trình, dự án, dự thảo luật, pháp lệnh, nghị định quan trọng. Ở địa phương, các cấp Hội Luật gia đã tham gia góp ý kiến xây dựng vào hơn 80.000 lượt văn bản QPPL, rà soát hơn 27.000 văn bản pháp luật hiện hành, phát hiện những bất cập và kiến nghị cơ quan nhà nước có thẩm quyền sửa đổi, bổ sung.

Công tác tư vấn pháp luật, trợ giúp pháp lý:

Đến nay, Hội có 81 Trung tâm Tư vấn pháp luật và trợ giúp pháp lý được thành lập và duy trì được hoạt động thường xuyên, trong đó 10 Trung tâm Tư vấn pháp luật trực thuộc Trung ương hội và 71 trung tâm trực thuộc Hội Luật gia các tỉnh, thành phố. Các Trung tâm Tư vấn pháp luật và trợ giúp pháp lý đã triển khai

hoạt động với những kết quả tích cực. Tiêu biểu như: Trung tâm TVPL cho người nghèo và phát triển cộng đồng đã thực hiện tư vấn miễn phí tại Văn phòng cho 150 đến 200 lượt người/năm; trong khuôn khổ dự án ADDA, Trung tâm đã phối hợp với Hội Luật gia Lào Cai, Sơn La và Lai Châu tiến hành 606 cuộc tư vấn cho 26.270 lượt người; in ấn và phát hành 42.000 tờ rơi tới một số thôn, bản vùng thực hiện dự án... Trung tâm tư vấn pháp luật tái hòa nhập cộng đồng thực hiện dự án “Hỗ trợ tái hòa nhập cộng đồng cho những người mới chấp hành xong hình phạt tù” do Quỹ JIFF hỗ trợ. Trung tâm tư vấn pháp luật cho người chưa thành niên đã thực hiện tư vấn pháp luật cho hơn 700 phụ nữ và các cháu chưa thành niên tại các tỉnh Lào Cai, Yên Bái, Hà Nội, Bắc Giang...

Ở địa phương, công tác tư vấn pháp luật và trợ giúp pháp lý tiếp tục được đẩy mạnh bằng nhiều hình thức khác nhau như: Tư vấn trực tiếp, tư vấn qua điện thoại, trên các kênh truyền hình trung ương, địa phương và mở các chuyên mục riêng trên các báo, bản tin pháp luật của hội... Trong giai đoạn này, các trung tâm tư vấn pháp luật của các địa phương đã thực hiện tư vấn pháp luật được gần 401.000 vụ việc và trợ giúp pháp lý được hơn 108.000 vụ việc. Nhiều cấp hội đã chú trọng gắn công tác tư vấn pháp luật, trợ giúp pháp lý với công tác hoà giải, góp phần thiết thực vào việc giải quyết thành công nhiều vụ việc tranh chấp ở cơ sở. Nhiều trung tâm tư vấn pháp luật và trợ giúp pháp lý đã chủ động thu hút được các luật gia có trình độ, kinh nghiệm và nhiệt tình tham gia tư vấn pháp luật và trợ giúp pháp lý, trong đó có các trung tâm của Hội Luật gia các tỉnh, thành phố: Hà Nội, Hồ Chí Minh, Lào Cai, Lai Châu, Hà Tĩnh, Quảng Bình...

Công tác tư vấn giải quyết khiếu nại: Công tác tư vấn giải quyết khiếu nại của các cấp Hội Luật gia tiếp tục được đẩy mạnh và đạt được những kết quả rõ nét. Hội Luật gia nhiều tỉnh, thành phố được cấp uỷ, chính quyền giao nhiệm vụ giúp chính quyền nắm tình hình, nghiên cứu, đề xuất giải pháp giải quyết và chủ động thực hiện các hoạt động để tiếp xúc, đối thoại với nhân dân. Nhiều tỉnh, thành Hội phát huy vai trò, trách nhiệm là thành viên của Hội đồng tư vấn giải quyết khiếu nại, tố cáo thuộc UBND tỉnh trong việc tư vấn giúp chính quyền giải quyết nhiều vụ khiếu nại, tố cáo phức tạp, kéo dài; tham gia các cuộc đối thoại với công dân do UBND tỉnh tổ chức. Nhiều ý kiến của Hội Luật gia đã được các cơ quan ghi nhận và đánh giá cao. Trong thời gian vừa qua, các cấp hội đã thực hiện tư vấn giải quyết khiếu nại được gần 27.500 vụ việc.

Hội Luật gia Việt Nam đã tích cực tham gia và thực hiện có hiệu quả Chương trình phối hợp số 01-CTPH\MTTQ-TTTP-BTP-HLG-LDLS ngày 11/11/2014 giữa Ban Thường trực Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Thanh tra Chính phủ, Bộ Tư pháp, Hội Luật gia Việt Nam và Liên đoàn Luật sư Việt Nam về giám sát và nâng cao hiệu quả việc giải quyết khiếu nại, tố cáo ở cơ sở. Đại diện của Hội luật gia Việt Nam đã tham gia tích cực các hoạt động và hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ được giao với vai trò là trưởng đoàn và thành viên các đoàn giám sát liên ngành theo chương trình, kế hoạch đề ra. Trong đó, có 2 vụ việc (vụ khiếu nại của bà Trần Thị Kim Tân ở Thái Bình, và vụ khiếu nại của ông Lê Văn Chung ở Thanh Hóa) đã được Hội Luật gia Việt Nam chủ động đề xuất và được Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam đưa vào Chương trình giám sát,

đồng thời giao cho Hội làm nòng cốt trong quá trình giám sát. Những kiến nghị qua 2 cuộc giám sát này được các cơ quan chức năng đồng tình chấp nhận và xử lý theo hướng đề xuất của Đoàn giám sát. Hiện nay, Hội tiếp tục đẩy mạnh thực hiện Chương trình phối hợp số 02-CTPH\MTTQ-TTCP-BTP-HLG-LDLS ngày 11/10/2018 và Hội cũng đã lựa chọn một số vụ việc khiếu nại phức tạp, kéo dài được dư luận quan tâm để báo cáo Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam đưa vào kế hoạch tổ chức giám sát tại cơ sở trong năm 2020.

Ở địa phương, các tỉnh, thành Hội cũng đã ký kết quy chế phối hợp, tham gia tích cực và triển khai các hoạt động thực hiện chương trình phối hợp với các cơ quan, tổ chức hữu quan. Nhiều tỉnh, thành Hội đã triển khai thực hiện có hiệu quả cao công tác này như: Đồng Tháp, Quảng Nam, Hà Nội, Thành phố Hồ Chí Minh, Bình Thuận, Bà Rịa - Vũng Tàu, Quảng Bình, Bình Dương...

Công tác hòa giải ở cơ sở:

Là thành viên của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, thực hiện chủ trương tăng cường công tác hoà giải ở cơ sở, các cấp hội ở địa phương đã giới thiệu hội viên có năng lực, tin nhiệm tham gia các tổ hoà giải ở thôn, xóm, bản, ấp, tổ dân phố. Nhiều cấp hội đã chú trọng gắn công tác trợ giúp pháp lý với công tác hoà giải, tham gia hoà giải hàng nghìn việc tranh chấp nhỏ về dân sự, đất đai, nhà cửa, hôn nhân và gia đình; đấu tranh ngăn chặn kịp thời những hành vi liên quan đến ma túy, mại dâm, trộm cắp, cướp giật... góp phần thiết thực vào việc giải quyết thành công nhiều vụ việc tranh chấp ở cơ sở. Từ cuối năm 2014 đến nay, các cấp hội đã tham gia thực hiện hoà giải thành gần 110.000 các tranh chấp nhỏ.

Công tác phổ biến, giáo dục pháp luật:

Sau đại hội XII (tháng 9/2014) đến nay, công tác phổ biến và giáo dục pháp luật của Hội tiếp tục được đẩy mạnh, phạm vi các hoạt động được mở rộng, nội dung và hình thức ngày càng phong phú, đa dạng, chất lượng và hiệu quả được nâng lên với những kết quả tích cực:

Tham gia và hoàn thành tốt nhiệm vụ là thành viên Hội đồng phối hợp phổ biến, giáo dục pháp luật Trung ương và địa phương (Hội đồng). Ở Trung ương, đại diện Thường trực Trung ương Hội và các cán bộ của Hội đã tham gia đầy đủ, có trách nhiệm và hoàn thành tốt các nhiệm vụ được Hội đồng phân công; thường xuyên tham mưu, đóng góp ý kiến cho các dự thảo văn bản chỉ đạo, hướng dẫn của Hội đồng về công tác phổ biến, giáo dục pháp luật. Bên cạnh đó, đề ra các chủ trương, quan điểm chỉ đạo công tác phổ biến, giáo dục pháp luật phù hợp với chức năng, nhiệm vụ của Hội; xây dựng và triển khai các chương trình, kế hoạch và các giải pháp nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động phối hợp phổ biến, giáo dục pháp luật của Hội. Ở địa phương, đại diện của Hội luật gia các tỉnh, thành phố đã tham gia tích cực và có trách nhiệm vào các hoạt động của Hội đồng, thực hiện tốt các nhiệm vụ được giao và được đánh giá cao. Trên cơ sở chương trình, kế hoạch của Trung ương và địa phương, Hội địa phương chủ động xây dựng kế hoạch và triển khai các hoạt động phổ biến, giáo dục pháp luật phù hợp với yêu cầu và điều kiện cụ thể của địa phương, đơn vị mình.

Hội Luật gia Việt Nam đã chủ động tổ chức nhiều hoạt động phổ biến, giáo dục pháp luật phù hợp với chức năng, nhiệm vụ của Hội và góp phần thực hiện những chủ trương, kế hoạch chung về phổ biến, giáo dục pháp luật, trong đó có một số hoạt động như: Tham gia sơ kết 03 năm thực hiện Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật và tổng kết thực hiện Quyết định số 409/QĐ-TTg ngày 09/4/2012 của Thủ tướng Chính phủ; tổ chức các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (09/11); tham gia tích cực vào việc tuyên truyền pháp luật về bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XIV và đại biểu Hội đồng Nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2016-2021... Trung ương Hội và các cấp hội đã tham gia tích cực và có hiệu quả vào các Hội nghị hiệp thương do Mặt trận Tổ quốc Việt Nam chủ trì, tham gia giới thiệu người tham gia ứng cử đại biểu Quốc hội và đại biểu Hội đồng Nhân dân, tham gia hoạt động giám sát thực hiện Luật bầu cử. Ở các địa phương, các cấp hội luật gia đã phát huy tốt vai trò của Hội, huy động được nhiều luật gia tham gia vào công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật. Trong thời gian qua, các cấp Hội Luật gia đã tổ chức được 525.000 buổi tuyên truyền, phổ biến chính sách, pháp luật cho 19.800.000 người dân, phát hành gần 5 triệu các loại bản tin pháp luật, tờ rơi, tờ gấp...

Đề án “Xã hội hóa công tác phổ biến, giáo dục pháp luật và trợ giúp pháp lý”, đã được Hội triển khai thực hiện nghiêm túc, các nhiệm vụ về phổ biến, giáo dục pháp luật đã cơ bản được hoàn thành với kết quả tốt. Hội đã tổ chức tổng kết, báo cáo trình Thủ tướng Chính phủ và đề nghị Thủ tướng Chính phủ cho Hội được tiếp tục thực hiện Đề án giai đoạn hai. Ngày 25/5/2017, Thủ tướng Chính phủ đã ký quyết định số 705/QĐ-TTg ban hành Chương trình phổ biến, giáo dục pháp luật giai đoạn 2017-2021, trong đó giao cho Hội Luật gia Việt Nam tiếp tục chủ trì triển khai thực hiện Đề án “Xã hội hóa công tác phổ biến, giáo dục pháp luật và trợ giúp pháp lý giai đoạn 2013-2016” đến năm 2021. Ở địa phương, Hội Luật gia các tỉnh, thành phố đã tham mưu cho ủy ban nhân dân tỉnh, thành phố ban hành Kế hoạch thực hiện Đề án này tại địa phương.

Tham gia công tác cải cách tư pháp, cải cách hành chính, giám sát, phản biện xã hội, giám sát việc thi hành pháp luật:

Ở Trung ương, Lãnh đạo Hội đã tham gia đầy đủ các cuộc họp của Ban Chỉ đạo Cải cách tư pháp Trung ương và hoàn thành tốt các nhiệm vụ do Ban Chỉ đạo giao. **Kịp thời** thực hiện nhiệm vụ xây dựng Đề án “Xây dựng Bộ chỉ số tư pháp”. Đồng chí Chủ tịch Hội Luật gia Việt Nam đã trực tiếp tham gia các hoạt động về tuyển chọn thẩm phán Tòa án nhân dân các cấp, kiểm sát viên Viện kiểm sát nhân dân các cấp, đóng góp nhiều ý kiến về đề nghị cấp có thẩm quyền bổ nhiệm, bổ nhiệm lại các thẩm phán, kiểm sát viên và vào các dự thảo án lệ. Đại diện Lãnh đạo Hội cũng đã tham gia đầy đủ các cuộc họp của Hội đồng tư vấn cải cách thủ tục hành chính của Thủ tướng Chính phủ. Trung ương Hội Luật gia Việt Nam đã tổ chức góp ý kiến trực tiếp một số văn bản do Hội đồng Tư vấn và các cơ quan hữu quan chuyển đến.

Ở địa phương, các cấp Hội tiếp tục tham gia tích cực vào công tác cải cách tư pháp, cải cách hành chính, giám sát việc thi hành pháp luật theo phạm vi chức

năng, nhiệm vụ của Hội. Các cấp Hội tham gia thực hiện các hoạt động giám sát theo yêu cầu của Hội đồng Nhân dân tỉnh và Ban dân chủ pháp luật của Ủy ban MTTQ Việt Nam tỉnh; tham gia Đoàn giám sát của Ủy ban MTTQ Việt Nam tỉnh giám sát việc thực hiện pháp luật về tiếp công dân và giải quyết khiếu nại, tố cáo của công dân. Các cấp Hội đã tham gia vào hơn 6.337 đoàn giám sát theo yêu cầu.

Công tác đối ngoại và hợp tác quốc tế:

Về công tác đối ngoại nhân dân để bảo vệ lợi ích quốc gia dân tộc: Hội Luật gia Việt Nam đã triển khai nhiều hoạt động hướng tới mục tiêu đấu tranh bảo vệ lợi ích quốc gia dân tộc, đặc biệt là bảo vệ chủ quyền biển đảo của Việt Nam. Với tư cách là thành viên của Hội Luật gia dân chủ quốc tế (IADL) và Hội luật gia Châu Á - Thái Bình Dương (COLAP), Hội đã vận động, thuyết phục được hai tổ chức này kịp thời ra các tuyên bố vào các thời điểm cần thiết để ủng hộ quan điểm của Việt Nam trong vấn đề Biển Đông. Năm 2014, Hội Luật gia dân chủ quốc tế đã ra tuyên bố phản đối việc Trung Quốc hạ đặt giàn khoan trong vùng đặc quyền kinh tế của Việt Nam, đồng thời gửi thư tới Chính phủ Trung Quốc đề nghị giải thích cơ sở pháp lý của hành động này và đề nghị Trung Quốc chấm dứt ngay các hành vi vi phạm pháp luật quốc tế; cử đại diện sang Việt Nam để cùng với Hội Luật gia Việt Nam tổ chức họp báo công bố tuyên bố trên. Năm 2016, ngay sau khi Tòa trọng tài ra **Phán quyết đối với vụ Philippines** kiện Trung Quốc về vấn đề Biển Đông, cả IADL và COLAP đều ra Tuyên bố ủng hộ phán quyết của Tòa trọng tài và kêu gọi các bên liên quan tuân thủ phán quyết này và kiềm chế các hoạt động gây căng thẳng và quân sự hóa tại Biển Đông. Ngoài việc đề nghị các tổ chức trên ra tuyên bố, tại các hội nghị thường niên của IADL và COLAP, Hội Luật gia Việt Nam đã đề xuất đưa vào chương trình nghị sự của hội nghị những nội dung thảo luận về vấn đề Biển Đông, trên cơ sở đó, ra Tuyên bố chung của hội nghị, trong đó có một phần nội dung về vấn đề Biển Đông. Đặc biệt, Hội Luật gia Việt Nam đã vận động được Hội Luật gia dân chủ quốc tế tổ chức hai cuộc hội thảo quốc tế riêng biệt về vấn đề Biển Đông với chủ đề: “Tìm kiếm giải pháp hòa bình cho vấn đề Biển Đông”; cụ thể: năm 2017, hội thảo được tổ chức tại Nhật Bản với sự phối hợp của Hiệp hội luật gia đoàn kết Nhật Bản, năm 2018 tổ chức tại Nga, với sự phối hợp của Tổ chức Quỹ con đường hòa bình của Nga. Hội cũng đã phối hợp với Trường Đại học Luật thành phố Hồ Chí Minh và Học viện Ngoại giao tổ chức nhiều cuộc hội thảo quốc tế về chủ đề Biển Đông (5 cuộc với Học viện Ngoại giao và 2 cuộc với Đại học Luật thành phố Hồ Chí Minh). Với những thành tích nêu trên, Hội Luật gia Việt Nam đã bốn năm liên tiếp (2016, 2017, 2018, 2019) được Ban Đối ngoại Trung ương Đảng tặng cờ thi đua là đơn vị đi đầu trong công tác đấu tranh, vận động bảo vệ lợi ích quốc gia, dân tộc, đồng chí Chủ tịch và Phó Chủ tịch phụ trách đối ngoại được tặng bằng khen cá nhân về công tác này.

Về tham gia ký kết và thực hiện các thỏa thuận hợp tác song phương với một số tổ chức nghề luật trên thế giới và trong khu vực: Trong giai đoạn 2014 - 2020, Hội tiếp tục tổ chức các đợt giao lưu, trao đổi kinh nghiệm giữa giới luật gia Việt Nam với những hiệp hội nghề luật đã ký kết thỏa thuận hợp tác như Đoàn Luật sư Seoul - Hàn Quốc, Hội luật học Trung Quốc, Hiệp hội Luật sư toàn Ấn Độ, Hội Luật gia Belarus, Hội Luật gia Liên bang Nga...đồng thời, đã ký kết thêm 03 thỏa

thuận hợp tác song phương mới với Đoàn luật sư tiểu bang California - Hoa Kỳ, Viện lập pháp và pháp luật so sánh Liên bang Nga và Đoàn luật sư Lào.

Về huy động các nguồn tài trợ quốc tế góp phần tăng cường năng lực cho Hội Luật gia Việt Nam: Trong giai đoạn 2014 - 2020, Hội đã huy động được nhiều nhà tài trợ như UNDP, ADDA, Sida (Thụy Điển), ActionAid, Bread for the World, USAID (thông qua dự án GIG), KAS, UNICEF... hỗ trợ cho hoạt động góp ý kiến vào các văn bản pháp luật và trợ giúp pháp lý của Trung ương Hội và nhiều tỉnh/thành Hội, góp phần tháo gỡ các khó khăn về kinh phí cho các cấp hội. Các dự án hợp tác đều được Hội làm thủ tục phê duyệt và thực hiện một cách hiệu quả, tiết kiệm theo đúng quy định của pháp luật Việt Nam và yêu cầu của nhà tài trợ.

Công tác thông tin, tuyên truyền, báo chí, xuất bản và nghiên cứu khoa học:

Về công tác thông tin, tuyên truyền: Đảng đoàn, Ban Thường vụ Trung ương Hội đã chỉ đạo các cấp hội chủ động đẩy mạnh công tác thông tin, tuyên truyền về đường lối, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước, các chủ trương phát triển kinh tế - xã hội của địa phương và các văn bản của Trung ương Hội đến hội viên và Nhân dân. Trên cơ sở đó, các cấp hội đã chủ động triển khai thực hiện nghiêm túc. Trong giai đoạn này, công tác tuyên truyền, giáo dục truyền thống về hội cũng đã được tăng cường, kịp thời phản ánh về những sự kiện quan trọng và kết quả hoạt động của hội, phát hiện và nêu gương những đơn vị, cá nhân luật gia điển hình, tiêu biểu trong công tác hội. Đặc biệt, Hội đã tổ chức thành công Lễ kỷ niệm 60 năm Ngày thành lập Hội (04/04/1955 - 04/04/2015). Thường trực Trung ương Hội đã chỉ đạo kiện toàn Trang thông tin điện tử tổng hợp của Trung ương Hội. Hiện nay, Trang thông tin điện tử tổng hợp đã đi vào hoạt động ổn định, liên tục cập nhật, đăng tải kịp thời các Nghị quyết của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; các hoạt động nổi bật của Trung ương Hội cũng như một số hoạt động nổi bật của các cấp Hội địa phương.

Về công tác báo chí, xuất bản: Các cơ quan ngôn luận của Hội tiếp tục được kiện toàn về tổ chức, bám sát các hoạt động của hội để tổ chức các hình thức tuyên truyền nhằm nâng cao chất lượng về nội dung. Báo Đời sống và Pháp luật tiếp tục đổi mới về nội dung và hình thức, xây dựng thêm các chuyên mục mới, phát hành thêm những ấn phẩm mới; tổ chức được nhiều sự kiện có ý nghĩa như: Tổ chức và trao giải cuộc thi “Tìm hiểu Pháp luật về Biển đảo Việt Nam lần thứ Nhất 2014”; Phối hợp tổ chức trao giải thưởng “Luật gia vì cộng đồng lần thứ nhất”... Tạp chí Pháp lý tiếp tục đổi mới về nội dung và hình thức, mở thêm các chuyên mục, chuyên trang và ấn phẩm mới. Tạp chí Pháp luật và phát triển xuất bản tiếng Việt và tiếng Anh đi vào hoạt động ổn định, kịp thời tuyên truyền về các sự kiện pháp lý trong nước ra nước ngoài. Nhà xuất bản Hồng Đức tiếp tục thực hiện tốt chức năng xuất bản và phát hành các ấn phẩm có giá trị cho xã hội và phục vụ cho công tác tuyên truyền của hội. Nhiều Hội Luật gia tỉnh, thành phố đã xây dựng Website riêng và định kỳ xuất bản Bản tin Hội Luật gia.

Về công tác nghiên cứu khoa học: Viện khoa học pháp lý và kinh doanh quốc tế tiếp tục triển khai các hoạt động nghiên cứu phục vụ các hoạt động của Hội. Viện Pháp luật và Kinh tế ASEAN hoàn thành 02 đề tài nghiên cứu cấp bộ, 01 đề

án và đấu thầu thành công 02 đề tài khoa học mới; chủ động tổ chức và tham gia vào nhiều hội thảo, tọa đàm khoa học... Các ban chuyên môn và một số chi hội trực thuộc Trung ương hội cũng đã triển khai thực hiện thành công một số đề tài, dự án và đã tổ chức được nhiều cuộc hội thảo, tọa đàm khoa học. Ở địa phương, nhiều Hội Luật gia tỉnh, thành phố cũng đã triển khai tốt công tác nghiên cứu khoa học. Đặc biệt, trong năm 2017, một số cán bộ, hội viên của Hội Luật gia Việt Nam có thành tích xuất sắc trong công tác nghiên cứu khoa học được ghi nhận và tôn vinh như: Tiến sĩ Nguyễn Văn Quyền, chủ nhiệm Đề tài khoa học cấp nhà nước: “Quyền tư pháp trong Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam”, đề tài đã được bảo vệ đạt kết quả xuất sắc; giáo sư Lê Hồng Hạnh được Hội Luật gia Việt Nam đề nghị Liên hiệp các Hội Khoa học và kỹ thuật Việt Nam tôn vinh là nhà khoa học tiêu biểu năm 2017...

Ký kết các Chương trình hợp tác với các Bộ, ngành ở Trung ương:

Hội đã tăng cường phối hợp với các cơ quan, tổ chức thông qua việc xây dựng và ký kết các chương trình phối hợp công tác như Chương trình số **2727/CTPH-BTP-HLGVN** ngày 25/7/2018 giữa Hội Luật gia Việt Nam và Bộ Tư pháp; Chương trình phối hợp số 03/CTPH-BTNMT-HLG ngày 05/10/2018 giữa Hội Luật gia Việt Nam và Bộ Tài nguyên & Môi trường; Chương trình phối hợp công tác số 268/CTPH-VLA-VBA ngày 28/8/2018 giữa Hội Luật gia Việt Nam và Hiệp hội Bia - Rượu - Nước giải khát Việt Nam; Thỏa thuận hợp tác ngày 10/7/2018 giữa Hội Luật gia Việt Nam và Liên Đoàn Luật sư Việt Nam; Chương trình số 377/CTPH-HLGVNHLHPNVN ngày 06/12/2018 giữa Trung ương Hội Luật gia Việt Nam và Trung ương Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam; Chương trình phối hợp số 212/CTPH-LMHTXVN-HLGVN giữa Liên minh hợp tác xã với Hội Luật gia Việt Nam. Trên cơ sở các văn bản đã ký kết ở Trung ương, các tỉnh, thành Hội cũng đã ký kết quy chế phối hợp, tham gia tích cực và triển khai các hoạt động thực hiện chương trình phối hợp với các cơ quan, tổ chức hữu quan.

PHƯƠNG HƯỚNG HOẠT ĐỘNG HỘI TRONG NHỮNG NĂM TỚI

Phát huy tinh thần đoàn kết, chủ động, sáng tạo, hướng về cơ sở, tiếp tục đổi mới, nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động, xây dựng hệ thống tổ chức Hội Luật gia Việt Nam vững mạnh toàn diện, phát triển đội ngũ luật gia Việt Nam giỏi về chuyên môn nghiệp vụ, vững vàng về chính trị tư tưởng, tận tụy với nghề, vì dân, vì công lý, phát huy vai trò của một tổ chức chính trị - xã hội - nghề nghiệp, phấn đấu hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ được giao, góp phần xứng đáng vào sự nghiệp xây dựng và bảo vệ tổ quốc, phát huy dân chủ, xây dựng Nhà nước pháp quyền Việt Nam XHCN, bảo vệ quyền con người, quyền và lợi ích hợp pháp của công dân, phát triển kinh tế thị trường và hội nhập quốc tế.

Hướng tới thực hiện tốt mục tiêu trên, trong thời gian tới, Hội Luật gia Việt Nam phấn đấu thực hiện tốt những công tác chủ yếu sau:

Một là, nâng cao nhận thức của các cấp hội và hội viên về tính chất, vị trí, vai trò, chức năng, nhiệm vụ của Hội Luật gia Việt Nam. Tiếp tục quán triệt và triển khai thực hiện tốt các quan điểm, định hướng, nội dung của Chỉ thị số

56-CT/TW ngày 18/8/2000 của Bộ Chính trị về việc tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác của Hội Luật gia Việt Nam; Kết luận số 19/KL-TW ngày 23/5/2012 của Ban Bí thư về tổng kết thực hiện Chỉ thị số 56-CT/TW của Bộ Chính trị; Thông báo số 50-TB/TW ngày 17/7/2018 của Ban Bí thư về sơ kết 05 năm thực hiện Kết luận số 19-KL/TW; Chỉ thị số 21/CT-TTg ngày 30/8/2019 của Thủ tướng Chính phủ về việc tăng cường thực hiện các giải pháp nhằm hỗ trợ, phát huy tốt vai trò của Hội Luật gia Việt Nam trong giai đoạn mới; đồng thời tổ chức học tập, quán triệt đường lối, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước để vận dụng, xây dựng và tổ chức thực hiện các chương trình, kế hoạch hoạt động cụ thể của mỗi cấp hội phù hợp với tính chất, chức năng, nhiệm vụ của Hội.

Hai là, đẩy mạnh công tác tổ chức, cán bộ và Hội viên. Tiếp tục củng cố, phát triển hệ thống Hội Luật gia Việt Nam là một tổ chức chính trị - xã hội - nghề nghiệp vững mạnh, thống nhất; tăng cường công tác bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ và kỹ năng công tác Hội, nâng cao trình độ, trách nhiệm và đạo đức nghề nghiệp của cán bộ Hội và Hội viên.

Ba là, chủ động triển khai toàn diện các mặt hoạt động, hoàn thành tốt các nhiệm vụ được giao theo chức năng, nhiệm vụ của Hội; đồng thời, tổ chức thực hiện tốt những nhiệm vụ đột xuất được Đảng, Nhà nước, cấp uỷ, chính quyền địa phương giao; chú trọng mở rộng và thực hiện tốt hơn nữa các nhiệm vụ trọng tâm và Hội có thể mạnh như: Tham gia xây dựng chính sách, pháp luật; tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật; tư vấn pháp luật và trợ giúp pháp lý, tư vấn giải quyết khiếu nại; tham gia giám sát việc thi hành pháp luật, đấu tranh phòng chống vi phạm pháp luật; tham gia cải cách tư pháp, cải cách hành chính; đấu tranh bảo vệ chủ quyền đất nước, bảo vệ quyền con người, quyền và lợi ích hợp pháp của công dân. Đẩy mạnh thực hiện chủ trương xã hội hoá, hoàn thành tốt Đề án “Xã hội hoá công tác phổ biến, giáo dục pháp luật và trợ giúp pháp lý”.

Bốn là, đổi mới nội dung, phương thức tổ chức và hoạt động, nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động của các cấp Hội. Tiếp tục thực hiện tốt chủ trương hướng về cơ sở, tăng cường mối quan hệ giữa Trung ương Hội với các tỉnh, thành Hội và các chi Hội, đơn vị trực thuộc Trung ương Hội trong việc phối hợp tổ chức các hoạt động chung để thu hút và tập trung được trí tuệ của đội ngũ luật gia cả nước về những vấn đề quan trọng. Thực hiện tốt chế độ thông tin, báo cáo, kịp thời báo cáo với cấp uỷ, chính quyền về tình hình công tác của Hội và đề xuất các sáng kiến, đề án, nhiệm vụ để xin ý kiến lãnh đạo, chỉ đạo và giao nhiệm vụ cho các cấp Hội luật gia thực hiện.

Năm là, tăng cường mối quan hệ phối hợp giữa Đảng đoàn, Ban Thường vụ Trung ương hội với Đảng đoàn, Ban cán sự đảng của các bộ, ban, ngành, với cấp uỷ đảng và chính quyền các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương để thống nhất chỉ đạo công tác Hội Luật gia và tạo điều kiện thuận lợi cho các cấp Hội Luật gia trong quá trình hoạt động.

Sáu là, phát huy vai trò của Hội Luật gia Việt Nam với tư cách là thành viên của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Liên hiệp các Hội khoa học và kỹ thuật Việt Nam

(YUSTA), đồng thời mở rộng và tăng cường quan hệ với các tổ chức chính trị - xã hội, tổ chức xã hội - nghề nghiệp, tăng cường mối quan hệ phối hợp trong các hoạt động nghiên cứu khoa học, giám sát, phản biện xã hội và thực hiện chủ trương xã hội hoá của Đảng và Nhà nước trong lĩnh vực pháp luật. Triển khai thực hiện hiệu quả các chương trình đã ký kết với các bộ, ngành, đoàn thể hữu quan.

Bây là, tiếp tục duy trì, củng cố, phát triển và làm sâu sắc hơn mối quan hệ giữa Hội Luật gia Việt Nam với Hội Luật gia dân chủ quốc tế (IADL), Hội luật gia Châu Á-Thái Bình Dương (COLAP), Hiệp hội luật gia các nước ASEAN (ALA), Hội Luật gia các nước và các tổ chức quốc tế khác mà hội đã có mối quan hệ; chủ động mở rộng mối quan hệ với các tổ chức và cá nhân luật gia tiên bộ trên thế giới, động viên người Việt Nam là luật gia định cư ở nước ngoài tham gia các hoạt động xây dựng đất nước.

Tám là, đẩy mạnh công tác thi đua khen thưởng và xây dựng truyền thống của Hội luật gia Việt Nam. Tổ chức tốt các hoạt động kỷ niệm 65 năm ngày thành lập Hội Luật gia Việt Nam (04/4/1955 - 04/4/2020) và Đại hội thi đua yêu nước Hội Luật gia Việt Nam lần thứ ba.